

Cytisin för tobaksavvänjning under restnotering av Champix (vareniklin)

Bakgrund

Champix (vareniklin) är restnoterat under obestämd tid. Under restnoteringen kan ett behandlingsalternativ vara cytisin, vilket liksom vareniklin verkar på nikotin-acetylkolinreceptorn. Två studier där cytisin jämförs med vareniklin visar liknande effekt avseende både effekt och biverkningar^{1 2}.

Cytisin marknadsförs inte i Sverige utan finns enbart som licensläkemedel under namnen Tabex, Desmoxan och Asmoken. I skrivande stund finns Desmoxan tillgängligt för ca 700 kr för en förpackning á 100 tabl, men prissättning och tillgänglighet kan variera. En förpackning räcker för hela behandlingen.

Patientinformation framtagen av Region Örebro:

https://vardgivare.regionorebrolan.se/siteassets/media/vardriktlinjer/lakemedelscentrum/receptfor_skrivning/licenslakemedel/cytisin---patientinformation.pdf

Indikation och kontraindikationer

Cytisin är indicerat för rökavvänjning hos vuxna som är motiverade att sluta röka. Målet med behandlingen är permanent rökstopp. Behandlingstiden är 25 dagar, se schema:

Behandlingsdag	Rekommenderad dosering	Maximal daglig dos
1-3	1 tablett varannan timme	6 tabletter
4-12	1 tablett var 2,5 timme	5 tabletter
13-16	1 tablett var 3 timme	4 tabletter
17-20	1 tablett var 5 timme	3 tabletter
21-25	1-2 tabletter om dagen	2 tabletter

Patienten ska sluta röka senast dag 5 av behandlingen. Fortsatt rökning under behandlingen kan förvärra biverkningar.

Kontraindikationer:

- Överkänslighet mot cytisin
- Instabil angina
- Om patienten nyligen har haft myokardiell infarkt
- Kliniskt signifikanta arytmier
- Om patienten nyligen har haft en stroke
- Gravitet eller amning

¹ Courtney RJ, McRobbie H, Tutka P, et al. Effect of Cytisin vs Varenicline on Smoking Cessation: A Randomized Clinical Trial. *Jama* 2021;326(1):56-64.

² Walker N, Smith B, Barnes J, et al. Cytisin versus varenicline for smoking cessation in New Zealand indigenous Māori: a randomized controlled trial. *Addiction* 2021;116(10):2847-58.

Förskrivning av cytisin på licens

För förskrivning av licensläkemedel krävs både recept och enskild licens.

Licensansökan:

1. Läkaren skickar en licensmotivering via KLAS [KLAS • E-hälsomyndigheten \(ehalsomyndigheten.se\)](https://ehalsomyndigheten.se)
  - a. Exempel på licensmotivering: *Champix (vareniklin) är restnoterat på obestämd tid. Cytisin har samma behandlingsindikation, likartad verkningsmekanism och har i studier visat liknande effekt. Patienten är motiverad att sluta röka och farmakologisk behandling är en viktig del vid rökavvänjning.*
2. Patienten behöver sedan gå till valfritt apotek, vilket då kan hitta läkarens licensmotivering i KLAS. Apoteket skickar en licensansökan till Läkemedelsverket. **OBS!** Läkemedelsverket får inte licensansökan innan apoteket skickar in den, kontakt med apoteket behövs därför tas så fort som möjligt för att korta tiden till behandlingsstart.
3. Normal handläggningstid hos Läkemedelsverket är 7 arbetsdagar.
4. När licensen är godkänd kan patienten gå till valfritt apotek för att beställa sitt läkemedel.

Receptförskrivning av licensläkemedel:

1. I Ny-fliken i läkemedelsmodulen, i rullisten längst upp till vänster, välj menyval ”*Icke godkända läkemedel*”.
2. Både Tabex och Desmoxan finns i Cosmics produktkatalog och funkar därför bra att söka fram och ordinera som vanligt, så länge *Icke godkända läkemedel* är valt.